

Høringsuttalelse til Risdal Energis søknad om konsesjon for bygging av Skjeggedalsoverføringen – saksnr.200802979

1 Sammendrag

Risdal Energi sin utbyggingsplan vil medføre store og synlige konsekvenser for de praktiske og estetiske sider av allmennhetens bruk av de berørte områdene, noe som i for liten grad er vurdert i søknaden. Inngrepene vil gi varige konsekvenser i områder som er spesielt verdifulle og naturskjønne. Risdal Energi sin utbyggingsplan vil i mye større grad enn andre foreslåtte utbyggingsalternativ skade allmennhetens bruk og opplevelse av Skjeggedalsvassdraget. Dette både på grunn av en alt for liten foreslått vannføring over en lang elvestrekning, samt på grunn av evigvarende inngrep i spesielt flott naturterreng. Alternativet bør ikke realiseres.

2 Bakgrunn

Flere aktører har søkt om konsesjon for bygging av kraftressurser i Skjeggedalsvassdraget. Som hytteeier i området vil jeg bli berørt av konsekvensene av de ulike alternativene for bygging, og vil med dette fremme mine synspunkter på Risdals Energi sin konsesjonssøknad. Jeg har registrert at det ved søknaden er vedlagt en omfattende dokumentasjon av konsekvenser av naturinngrep. Jeg vil likevel påpeke at det er vesentlige sider ved naturinngrepene som jeg ikke kan se at blir tilstrekkelig belyst i naturanalysene.

3 Kommentarer til naturanalysene

Risdal Energi sine naturanalyser har et betydelig fokus på hvordan fiskepopulasjonene og ulike naturtyper vil bli påvirket av en redusert vannføring i Skjeggedalsvassdraget. Dette er et relevant spørsmål som virker godt belyst i rapportene. Jeg undres likevel over at de vedlagte analyser har vurdert konsekvenser på naturtyper og populasjoner som befinner seg til dels kilometervis fra de stedene som blir fysisk berørt, samtidig som de evigvarende konsekvensene av anleggsvirksomhet og sprenging/anleggsarbeide i flotte og mye brukte friluftsområder vurderes som ”ubetydelig”. Jeg vil trekke i tvil validiteten av å bruke slike forenklete naturanalyser i forbindelse med inngrep av dette omfanget.

3.1 Konsekvenser av redusert normalvannføring

Det knyttes også minimalt med kommentarer til de konsekvenser redusert vannføring vil ha på de praktiske sider av fiske og friluftsliv i vassdraget. Jeg vil i det etterfølgende fokusere på elvestrekningen fra Heddevann til Skjeggedalsfossen, som er det øverste delen av det berørte området. Argumentasjonen vil i stor grad også ha relevans for de nedre delene av Skjeggedalselva. Strekningen av Skjeggedalselva fra Heddefoss til Skjeggedalfoss er med unntak av Høgelifossen relativt stilleflytende. I perioder med minimal vannføring er deler av elvebredden tørrlagt. Elvebredden er i liten grad bevokst, da tydeligvis ingen arter klarer å gro i den vekslingen mellom tørrlegging og oversvømmelse som finner sted. En betydelig endringen av balansen mellom tørrlegging og oversvømmelse, og en jevnt lav vannstand, kan ventes å gi plantearter som normalt vokser på tørt land større mulighet til å feste seg i denne nå bare strandsonen langs elv og kulper. Dette kan medføre en betydelig endring av landskapet langs elva på grunn av gjengroing.

3.2 Konsekvenser av redusert flomvannføring

Skjeggedalselva er en utpreget flomelv, med perioder med lav vannføring, vekslende med betydelige flommer. Disse flommene medfører at områder av elva som ellers er stilleflytende og grunne får kraftig økning av vannstanden og vannhastigheten. Fravær av disse flommene vil gi akkumulering materiale på elvebunnen, og både bedre grobunn for- og mindre slitasje på vannplanter. Resultatet vil med stor sannsynlighet bli et sterkt gjengrodd elveløp.

3.3 Samlede konsekvenser av redusert normalvannføring og redusert flomvannføring

Fra et estetisk synspunkt vil deler av elveløpet få en karakteristikk av å være et myrsig mer enn å være et klart vannspeil. Fremkommeligheten langs vannet og på vannet vil trolig bli redusert. Fra et praktisk synspunkt for fritidsfiske vil store deler av elva bli ubrukelig for fiske på grunn av at plantevekst og grunt vann vanskeliggjør bruk av fiskeredskaper.

3.4 Konsekvenser av naturinngrep ved utløpet av Heddevann

Igjen vil jeg vise til at analysene om konsekvenser for naturen etter min oppfatning undervurderer vesentlig forhold. Dette gjelder området ved utløpet av Heddevann, hvor Risdal Energi planlegger å bygge en atkomstvei for arbeid med et tunnelinnløp. Dette er et område som har en spesiell verdi som rekreasjonssted på grunn av den spesielle naturen, og som derfor er et av de mest benyttede rekreasjonsstedene i Risdal/ Skjeggedalsområdet sommerstid. Området har etter det jeg har registrert gjennom mange år blitt benyttet av lokalbefolkningen i Skjeggedal/Risdal, av hytteeiere i det samme området, samt i en betydelig grad av utenlandske campingturister. Det er flere årsaker til at området er mye benyttet som rekreasjonssted:

- Enkel adkomst
- Nærhet til vann for bading
- En spesiell "villhet" i naturen gjennom kombinasjonen av bratte fjellvegger som stuper ned i Heddevann, svært blankskurte bare fjell nesten uten vegetasjon, kombinert med den mektige Heddefossen som stuper ut fra dette blankskurte platået og ned i dalen nedenfor. Området er av mange besøkende fremhevet som helt unikt.

Inngrep som gir synlige sår i fjellformasjonene vil være evigvarende, og de kan ikke ventes at naturen dekker sårene i dette karrige terrenget. En kombinasjon av et veianlegg over dette området, betongterskel over utløpet av Heddevann, samt Risdal Energis foreslåtte minimumsvannføring i fossen vil degradere områdets profil for all fremtid, og gjøre naturopplevelsen mindre storslagen.

4 Konklusjon

Den planen som Risdal Energi har fremmet for overføring av vann fra Skjeggedalselva vil ha betydelig og evigvarende negativ innvirkning på min, andre hytte- og grunneiere samt allmennheten generelt sin utnyttelse av området for rekreasjonsformål. Jeg vil derfor fraråde at det gis konsesjon til dette alternativet. Sekundært, at det dersom konsesjon gis, kreves en vesentlig større minstevannføring enn det søknaden indikerer, samt et gjennomslipp av regelmessige flommer som i stor grad kan bidra til å opprettholde elvas nåværende dynamikk. I tillegg bør det dersom konsesjon gis pålegges tiltak om spesiell varsomhet og estetiske hensyn ved naturinngrep i rekreasjonsområdet ved Heddevann for ikke å påføre evigvarende skade på et spesielt naturskjønt område.

Odd Arvid Tveit
Kvernbakken 39
3400 Lier
Eier av hytte i Skjeggedal, like ved Skjeggedalsfoss



Bilde 1: Utløpet av Heddevann.



Bilde 2: utsynet fra toppen av Heddefoss ut over Småvatna.